

Negotias innspill til NOU 2020: 13 Private aktører i velferdsstaten

11.03.2021

Negotia er en partipolitisk uavhengig arbeidstakerorganisasjon for ansatte i privat næringsliv og frivillig sektor. Vi organiserer ca. 21 500 medlemmer fordelt på over 1 600 arbeidsplasser. Negotia er tilsluttet Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS).

Negotia mener at rapporten som Velferdstjenesteutvalget har levert er et viktig dokument som gir god innsikt i bidraget til private aktører i det norske velferdstilbudet.

Velferdstjenesteutvalgets rapport viser generelt at private velferdsleverandører, både private og ideelle, bidrar med mangfold og et styrket velferdstilbud. Negotia mener gode og generelle velferdsordninger for alle, og sterke fellesskap, gir frihet, skaper trygghet og bidrar til mindre forskjeller og en rettferdig omfordeling.

Viktige velferdsoppgaver som utdanning, omsorg og helse bør i hovedsak organiseres i offentlig regi. Samtidig kan både frivillig sektor og private aktører i mange tilfeller bidra til å skape et bredere og bedre tilbud. Det sentrale må være at der det offentlige står for finansieringen må tilbudet være tilgjengelig for alle.

Ideelle tilbydere av velferdstjenester kan bidra til et mer mangfoldig og tilpasset velferdstilbud, gjennom mer spesialiserte tjenester enn det det offentlige plikter å tilby. Gjennom å være et tillegg til det offentlige velferdstilbudet legges det til rette for et bredt og innovativt tilbud. Det er positivt at rapporten anerkjenner dette bidraget, selv om utvalgets flertall konkluderer med at ideelle aktører ikke bør prioriteres over kommersielle.

Det er bekymringsfullt at utvalget har hatt problemer med å få på plass tallmateriale for å kartlegge pengestrømmene til private velferdstilbydere. Formålet med å innrette velferdstilbudet med en kombinasjon av offentlig og private skal ikke være økonomisk profitt, men det tilbys et best mulig, mangfoldig og innovativt velferdstilbud.

Det er avgjørende at det ikke er store forskjeller i vilkårene til de ansatte på tvers av offentlige og kommersielle velferdsaktører. Negotia mener at å stille tydeligere krav til vilkårene på HMS og lønns- og arbeidsvilkår i forbindelse med offentlige anskaffelser vil være et godt tiltak for å sikre dette. Det er interessant at ideelle aktører oftere har vilkår nærmere de offentlige, men Negotia støtter at å reservere konkurranser til ideelle aktører ikke bør begrunnes i dette.

Negotia støtter utvalgets konklusjon knyttet til lønn og arbeidsvilkår i kap. 27.8: *For å bidra til at bruk av private leverandører ikke undergraver lønns- og arbeidsvilkår, anbefaler utvalget at det innenfor gjeldende sektorlovgivning fastslås at leverandører som i dag mottar tilskudd blir pliktig som et minimum til å følge lønn og andre arbeidsvilkår i relevante landsomfattende tariffavtaler. Utvalget anbefaler også at offentlige oppdragsgivere bruker sin innkjøpsmakt til å kontraktsfeste at det brukerrettede arbeidet i kontrakten hovedsakelig skal utføres av arbeidstakere. Utvalget tilrår dessuten at det utarbeides en mer utfyllende og praktisk rettet veileder til medleverforskriften, da det har oppstått spørsmål om hvordan ordningene skal praktiseres etter forskriften.*

Vi takker for muligheten til å komme med innspill til høringen, og ser frem til å følge det videre arbeidet.